

ÎN C H E I E R E

24 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea, Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului comunei Stăuceni, intervenienți accesorii Svetlana Chibercea, Eduard Panfilii, Angela Cimpoi, Liviu Gîrlea, Igor Iliăș, Silvia Tuluș, Elena Sinchevici, Galina Horoș, Vitalie Cegorescu, Nina Rotari, Irina Țurcan, Victor Peșterean, Maria Esinenco, Eugeniu Barbu, Vera Vasilache, Dorin Cereș, Adriana Chicu, Aliona Marginî, Mihail Răileanu, Aliona Sofrone, Vladislav Darcaci, Ion Nicolae Coliban, Oleg Coșulean, Victoria Bria, Rodica Ursu, Andrei Gutcov, Ecaterina Ureche, Mihail Jalic, Viorica Pîrpîț, Andrian Railean, Irina Pociumban, Tatiana Gurduza, Ana Savciuc, Ion Braga, Diana Moroz, Ecaterina Blinova, Dumitru Botnari, Svetlana Zabrian, Iuri Loghin, Sergiu Mura, Sergiu Palii, Vitali Jalic, Marcel Mazăre, Nina Rusnac, Vadim Lașco, Vitalie Pocropivnîi, Alexandru Lisnic, Vitalie Prodan, Olga Gaugaș, Tatiana Beșlei (Coliban), Viorica Bucarciuc, Pavel Sofronov, Andrei Canțîr, Dorel Popa, Ana Barba, Natalia Garabadji, Marina Sîrghi, Zinaida Eni, Marina Cemortan, Corina Morari, Andrei Știrbu, Vitali Rîcun, Ana Josan, Sergiu Cimpoș, Sergiu Panfilii, Vladimir Panaid, Victor Daniliuc, Maria Schipschi, Ludmila Onea, Ion Keller, Stanislav Tilipeț, Alexandru Toma, Vitalie Petca, Diana Danilișin, Artiom Crutonog, Gheorghe Ungureanu, Ala Martin, Natalia Vicol, Veaceslav Miciu, Vitalie Vozian, Cristina Voloșciuc-Dănilă, Ivan Mariț, Lilia Ganea, Ana-Maria Diceanu, Oxana Draghieva, Olga Pinteac, Viorica Zavatin, Rodica Cebotari, Vladimir Braguța, Ghenadie Vasiliev, Mihail Coman, Grigore Timuș, Stela Poperecinîi, Viorica Titcu, Aliona Ambroci, Victoria Matei (Didîci), Stella Cericova, Galina Balanețkaia, Alexei Tafii, Natalia Leorda, Vasile Cireș, Nicolae Ștefanco, Mihail Marciuc, Tatiana Stratu, Valeri Pindus, Svetlana Șincariuc, Galina Lungu, Iurie Raciula, Artiom Bazîrca, Serghei Bolganschi, Marina Cadîn, Vitalie Sochirca, Vasile Malai, Pavel Rubliov, Alexei Lohmaev, Nicolae Pindus, Anna Condrea, Inna Sanduleac, Ana Pindus, Anastasia Papanaga, Anastasia Ghibeț, Alexei Clepicov, Tudor Spătaru, Ion Boaghe și Cristina Doru cu privire la contestarea actului administrativ, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2015,

c o n s t a t ă:

La data de 20 iulie 2011, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului comunei Stăuceni cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a menționat că, la data de 20 mai 2011, Consiliul comunal Stăuceni a adoptat decizia nr. 6/17 „Cu privire la atribuirea sectoarelor de teren din intravilanul comunei Stăuceni conform art. 11 al Codului funciar”.

Susține că, în conformitate cu art. 64 din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, a efectuat controlul sub aspectul legalității al deciziei menționate și consideră că, aceasta contravine legislației în vigoare.

Afirmă că, reieșind din prevederile art. 11 alin. (1) și 46 din Codul funciar și ale Instrucțiunii cu privire la înregistrarea bunurilor imobile și a drepturilor asupra lor, aprobată de Agenția Relații Funciare și Cadastru, pentru construcția caselor de locuit individuale se atribuie terenuri cu destinația respectivă.

Relevă că, nu au fost prezentate acte, care confirmă schimbarea destinației terenurilor, care s-au atribuit persoanelor vizate în Anexa la decizia nr. 5/8 din 29 aprilie 2011, precum și Planul urbanistic de detaliu pentru sectorul de teren indicat în decizia enunțată, elaborat de organele de resort.

Mai relevă că, Consiliul comunal Stăuceni, contrar prevederilor art. 50 și 71 alin. (1) din Codul funciar, a atribuit pentru construcția caselor de locuit terenuri cu destinație agricolă, fără schimbarea destinației terenurilor menționate și fără compensarea pierderilor în legătură cu excluderea acestora din circuitul agricol, fapt care a prejudiciat bugetul de stat cu circa 91000000 de lei.

Menționează că, urmare a examinării actelor, care au stat la baza adoptării deciziei Consiliului comunal Stăuceni nr. 6/17 din 20 mai 2011, s-a constatat că, la includerea în liste a persoanelor care au depus cereri în vederea atribuirii unui teren de pământ pentru construcție individuală nu s-a ținut cont de condițiile ce urmează să le întrunească persoanele respective în conformitate cu prevederile art. 11 alin.(1) din Codul funciar și ale Regulamentului cu privire la atribuirea sectoarelor de teren din intravilanul comunei Stăuceni pentru construcția caselor de locuit individuale, aprobat prin decizia Consiliului comunei Stăuceni nr. 2/14 din 02 martie 2011 și, anume, formarea familiei, neadmiterea căsătoriilor repetate a soților și lipsa în proprietatea soților a imobilului cu destinație locativă, inclusiv a terenurilor în scopurile indicate la alin. (1) art. 11 din Codul funciar.

Susține că, urmare a verificării legalității deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/50 din 11 februarie 2011 „Cu privire la aprobarea perimetrului intravilanului comunei Stăuceni” și a deciziei Consiliului comunei Stăuceni nr.2/13 din 02 martie 2011 „Cu privire la stabilirea rezervei intravilanului comunei Stăuceni pentru necesitățile dezvoltării sociale a localității”, a notificat autorităților administrației publice locale respective ilegalitatea actelor administrative menționate și a contestat aceste decizii în instanța de contencios administrativ.

Afirmă că, la data de 02 iulie 2011, Procuratura Anticorupție a început cauza penală nr. 2011978081 pe faptul depășirii atribuțiilor de serviciu la atribuirea sectoarelor de teren pentru construcția caselor de locuit individuale în privința

factorilor de decizie ai Consiliului și Primăriei comunei Stăuceni conform art. 328 alin. (3) lit. d) din Codul penal, iar în cadrul urmăririi penale s-a constatat că, factorii de decizie ai Primăriei comunei Stăuceni, prin intermediul Consiliului comunei Stăuceni, au emis decizia nr. 6/17 din 29 aprilie 2011 cu încălcarea art. 8, 10 și 50 din Codul funciar.

Solicită anularea deciziei Consiliului comunei Stăuceni nr. 6/17 din 20 mai 2011 „Cu privire la atribuirea sectoarelor de teren din intravilanul comunei Stăuceni conform art. 11 al Codului funciar”.

Ulterior, Consiliul comunei Stăuceni a depus o cerere, prin care a solicitat atragerea în proces în calitate de intervenienți accesorii a persoanelor indicate în Anexele nr. 1 și 2 la decizia nr. 6/17 din 20 mai 2011 și, anume, pe Svetlana Chibercea, Eduard Panfilii, Angela Cimpoi, Liviu Gîrlea, Igor Iliăș, Silvia Tuluș, Elena Sinchevici, Galina Horoș, Vitalie Cegorescu, Nina Rotari, Irina Țurcan, Victor Peșterean, Maria Esinenco, Eugeniu Barbu, Vera Vasilache, Dorin Cereș, Adriana Chicu, Aliona Marginî, Mihail Răileanu, Aliona Sofrone, Vladislav Darcaci, Ion Nicolae Coliban, Oleg Coșulean, Victoria Bria, Rodica Ursu, Andrei Gutcov, Ecaterina Ureche, Mihail Jalic, Viorica Pîrpît, Andrian Railean, Irina Pociumban, Tatiana Gurduza, Ana Savciuc, Ion Braga, Diana Moroz, Ecaterina Blinova, Dumitru Botnari, Svetlana Zabrian, Iuri Loghin, Sergiu Mura, Sergiu Palii, Vitali Jalic, Marcel Mazăre, Nina Rusnac, Vadim Lașco, Vitalie Pocropivnîi, Alexandru Lisnic, Vitalie Prodan, Olga Gaugaș, Tatiana Beșlei (Coliban), Viorica Bucarciuc, Pavel Sofronov, Andrei Canțîr, Dorel Popa, Ana Barba, Natalia Garabadji, Marina Sîrghi, Zinaida Eni, Marina Cemortan, Corina Morari, Andrei Știrbu, Vitali Rîcun, Ana Josan, Sergiu Cimpoeș, Sergiu Panfilii, Vladimir Panaid, Victor Daniliuc, Maria Schipschi, Ludmila Onea, Ion Keller, Stanislav Tilipeț, Alexandru Toma, Vitalie Petca, Diana Danilișin, Artiom Crutonog, Gheorghe Ungureanu, Ala Martin, Natalia Vicol, Veaceslav Miciu, Vitalie Vozian, Cristina Voloșciuc-Dănilă, Ivan Mariț, Lilia Ganea, Ana-Maria Diceanu, Oxana Draghieva, Olga Pinteac, Viorica Zavatin, Rodica Cebotari, Vladimir Braguța, Ghenadie Vasiliev, Mihail Coman, Grigore Timuș, Stela Poperecinîi, Viorica Titcu, Aliona Ambroci, Victoria Matei (Didîci), Stella Cericova, Galina Balanețkaia, Alexei Taffii, Natalia Leorda, Vasile Cireș, Nicolae Ștefanco, Mihail Marciuc, Tatiana Stratu, Valeri Pindus, Svetlana Șincariuc, Galina Lungu, Iurie Raciula, Artiom Bazîrca, Serghei Bolganschi, Marina Cadîn, Vitalie Sochirca, Vasile Malai, Pavel Rubliov, Alexei Lohmaev, Nicolae Pindus, Anna Condrea, Inna Sanduleac, Ana Pindus, Anastasia Papanaga, Anastasia Ghibeț, Alexei Clepicov, Tudor Spătaru, Ion Boaghe și Cristina Doru (vol. I, f. d. 19-22).

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 14 martie 2012 au fost atrase în proces în calitate de intervenienți accesorii următoarele persoane: Svetlana Chibercea, Eduard Panfilii, Angela Cimpoi, Liviu Gîrlea, Igor Iliăș, Silvia Tuluș, Elena Sinchevici, Galina Horoș, Vitalie Cegorescu, Nina Rotari, Irina Țurcan, Victor Peșterean, Maria Esinenco, Eugeniu Barbu, Vera Vasilache, Dorin Cereș, Adriana Chicu, Aliona Marginî, Mihail Răileanu, Aliona Sofrone, Vladislav Darcaci, Ion Nicolae Coliban, Oleg Coșulean, Victoria Bria, Rodica Ursu, Andrei Gutcov, Ecaterina Ureche, Mihail Jalic, Viorica Pîrpît, Andrian Railean, Irina Pociumban, Tatiana Gurduza, Ana Savciuc, Ion Braga, Diana Moroz, Ecaterina Blinova, Dumitru Botnari, Svetlana Zabrian, Iuri Loghin, Sergiu Mura, Sergiu

Palii, Vitali Jalic, Marcel Mazăre, Nina Rusnac, Vadim Lașco, Vitalie Pocropivnîi, Alexandru Lisnic, Vitalie Prodan, Olga Gaugaș, Tatiana Beșlei (Coliban), Viorica Bucarciuc, Pavel Sofronov, Andrei Canțîr, Dorel Popa, Ana Barba, Natalia Garabadji, Marina Sîrghi, Zinaida Eni, Marina Cemortan, Corina Morari, Andrei Știrbu, Vitali Rîcun, Ana Josan, Sergiu Cimpoș, Sergiu Panfilii, Vladimir Panaid, Victor Daniliuc, Maria Schipschi, Ludmila Onea, Ion Keller, Stanislav Tilipeț, Alexandru Toma, Vitalie Petca, Diana Danilișin, Artiom Crutonog, Gheorghe Ungureanu, Ala Martin, Natalia Vicol, Veaceslav Miciu, Vitalie Vozian, Cristina Voloșciuc-Dănilă, Ivan Mariț, Lilia Ganea, Ana-Maria Diceanu, Oxana Draghieva, Olga Pinteac, Viorica Zavatin, Rodica Cebotari, Vladimir Braguța, Ghenadie Vasiliev, Mihail Coman, Grigore Timuș, Stela Poperecinîi, Viorica Titcu, Aliona Ambroci, Victoria Matei (Didîci), Stella Cericova, Galina Balanețkaia, Alexei Tafii, Natalia Leorda, Vasile Cireș, Nicolae Ștefanco, Mihail Marciuc, Tatiana Stratu, Valeri Pindus, Svetlana Șincariuc, Galina Lungu, Iurie Raciula, Artiom Bazîrca, Serghei Bolganschi, Marina Cadîn, Vitalie Sochirca, Vasile Malai, Pavel Rubliov, Alexei Lohmaev, Nicolae Pindus, Anna Condrea, Inna Sanduleac, Ana Pindus, Anastasia Papanaga, Anastasia Ghibeț, Alexei Clepicov, Tudor Spătaru, Ion Boaghe și Cristina Doru.

Prin hotărârea Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 07 aprilie 2014 s-a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată (vol. II, f. d. 228-231).

Prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, decizia Consiliului comunei Stăuceni nr. 6/17 din 20 mai 2011 „Cu privire la atribuirea sectoarelor de teren din intravilanul comunei Stăuceni conform art. 11 al Codului funciar” este legală, deoarece Consiliul comunei Stăuceni, fiind abilitat cu competența exclusivă de repartizare a terenurilor, la examinarea cererilor depuse de intervenienții accesorii, a respectat întru totul condițiile esențiale impuse pentru repartizarea terenurilor conform art. 11 din Codul funciar.

Totodată, prima instanță a mai reținut că, reieșind din prevederile art. 39 alin. (2) din Codul funciar, modificat prin Legea nr. 209 din 16 iulie 2010, destinația terenurilor atribuite ca loturi de pe lângă casă (grădini), incluse în hotarele intravilanului localității, se schimbă în virtutea legii, fără a mai fi necesare decizii ale autorității publice locale sau cu atât mai mult, a Guvernului și fără compensarea pierderilor agricole, fapte confirmate și prin răspunsul Comisiei agricultură și industrie alimentară a Parlamentului RM CAI-6 nr. 231 din 13 iulie 2012 și răspunsul Agenției Relații Funciare și Cadastru nr. 36/01-07/1835 din 18 octombrie 2012 (vol. I, f. d. 115, 116, 154-156).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2015 s-a respins apelul declarat de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 19 ianuarie 2016, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală, deoarece instanța de apel, la examinarea pricinii, a interpretat eronat prevederile art. 11 din Codul funciar și neîntemeiat a

concluzionat că, prin atribuirea terenurilor „grădini” pentru construcția caselor de locuit nu a fost prejudiciat bugetul statului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost depus în termen, or, din materialele pricinii rezultă că, decizia instanței de apel a fost expediată în adresa recurentului la data de 11 decembrie 2015 (vol. IX, f. d. 85), iar cererea de recurs a fost depusă de acesta la data de 19 ianuarie 2016 (vol. IX, f. d. 88).

De asemenea, completul consideră că, recursul declarat de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat nu se încadrează în temeiurile prevăzute la normele de drept citate.

Argumentele invocate în recurs precum că, instanța de apel, la examinarea pricinii, a interpretat eronat prevederile art. 11 din Codul funciar și neîntemeiat a concluzionat că, prin atribuirea terenurilor „grădini” pentru construcția caselor de locuit nu a fost prejudiciat bugetul statului nu pot fi reținute, deoarece la caz, instanța de apel a stabilit just circumstanțele pricinii, precum și a aplicat elocvent normele de drept, care guvernează raportul juridic litigios.

Astfel, instanța de recurs notează că, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat nu a invocat nici un argument în vederea ilegalității deciziei instanței de apel.

În acest sens, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că „... art. 6 parag. 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (*cauza Re bait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25.02.1995, nr.26561/1995*)

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că, din conținutul cererii de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de declarare a recursului.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 432, art. 433, art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea
Dumitru Mardari